

ПРИКАЗИ

УДК/UDC 343.91-053.6(075.8)(049.32)

ПРИКАЗ КЊИГЕ / *BOOK REVIEW*

Владимир М. Симовић

Окружни суд у Бањој Луци

Драган Јовашевић
Малолетничко кривично право,
БеоСинг, Београд 2008, стр. 287.

Уџбеник „Малолетничко кривично право“ др Драгана Јовашевића, редовног професора Правног факултета у Нишу, намијењен је првенствено студентима овог факултета, и то као основни уџбеник за изучавање материје и припремање испита из истоименог предмета на основним и докторским студијама права, али и свима онима који се у свакодневном практичном раду сусрећу са материјом спречавања и сузбијања криминалитета малолетника. Ради се о уџбенику који свеобухватно обрађује проблематику утврђивања одговорности и кажњавања малолетних лица као учинилаца кривичних дјела која је иначе садржана у одредбама новодонијетог Кривичног законика и Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица Републике Србије. Књига је настала као плод ауторовог вишегодишњег бављења проблематиком утврђивања кривице и кажњавања учинилаца различитих облика и видова јавноправних деликата.

Садржина књиге свеобухватно обрађује материју која у потпуности одговара наставном плану и програму који је уобичајен за предмет Малолетничко кривично право на правним, али и другим сродним факултетима у Републици Србији. Тој основној намјени аутор је прилагодио начин, систем, метод, стил и садржину излагања посматране проблематике. У тежњи да олакша рад студентима у савладавању овог доста динамичног, сложеног, обимног и разуђеног градива, аутор је настојао и у великој мјери успио да на савремен,

једноставан и приступачан начин изложи теоријске, упоредноправне и практичне аспекте, обиљежја и карактеристике најзначајнијих појмова и института малолетничког кривичног права.

Цјелокупна материја садржана у уџбенику изложена је у више повезаних дијелова који се логично настављају и представљају јединствену целину.

Уводни дио разматра основна питања која су везана за малолетничко кривично право, као нову позитивноправну дисциплину, односно грану правне науке. Ту су изложена основна питања која се односе на појам, систем и изворе малолетничког кривичног права према схватањима домаће, али и иностране правне науке. Потом, слиједи излагање о малолетничком кривичном праву као грани позитивног права – његов појам и карактеристике, међународни стандарди (универзални и регионални), као и његов однос према другим гранама правног система Републике Србије. Излагање о историјској појави и развоју малолетничког кривичног права од најстаријих времена до данас, у међународном и домаћем кривичном праву и о развоју казненоправне научне мисли у овој области, представља сљедећи дио коме је аутор посветио посебну пажњу.

Затим, слиједи излагање општег дијела малолетничког кривичног права у коме су садржана теоријска, али и практична схватања о основном појму ове гране казненог права – о појму, врстама и карактеристикама малолетника и млађих пунолетних лица, као субјеката ове гране казненог права. Посебан осврт дат је на васпитне налоге као алтернативне, диверзионе мјере у моделу малолетничког кривичног правосуђа. На овом мјесту, аутор се користио обимном законском литературом како Републике Србије, тако и више других земаља, као и актуелну судску праксу.

Сљедећи дио уџбеника односи се на систем кривичних санкција које надлежни судски органи могу изрећи малолетном лицу као учиниоцу кривичног дјела. Поред појма, карактеристика и врста кривичних санкција за малолетна лица, аутор је изложио теоријско учење о кривичним санкцијама уопште, а посебно са аспекта њихове природе, сврхе, садржине и услова за изрицање, односно извршења и гашења, правећи, при томе, паралеле са истоврсним санкцијама за пунолетна лица у кривичном законодавству. Истовремено, аутор је указао и на проблеме у примјени појединих законских рјешења из ове области у непосредној судској пракси, дајући приједлоге за њихово превазилажење и разрјешење.

Поред васпитних мјера као основних врста кривичних санкција за малолетна и млађа пунолетна лица, аутор је детаљно изложио и

анализирао правила за њихово одмјеравање. Потом, слиједи излагање појма, карактеристика и услова за изрицање још двије врсте кривичноправних мјера за малолетнике и то: казне малолетничког затвора као најтеже малолетничке кривичне санкције и мјера безбједности. Завршни дио излагања односи се на малолетничко кривично право у судској пракси.

На крају, дат је преглед основне литературе (домаће и иностране).

У излагању ове веома сложене и обимне материје аутор је вјешто користио сву расположиву домаћу и инострану казненоправну литературу, законске текстове Републике Србије, али и страних земаља, као и актуелну судску праксу, што има велику употребну и практичну вриједност.

Рад је писан једноставним, прегледним и разумљивим стручним правничким језиком, лаким и допадљивим стилем, што га чини изузетно погодним за поимање и разумијевање материје малолетничког кривичног права. По својој садржини, обиму и начину третирања, као и продубљености посматраних тема, уоченим питањима и проблемима, као и начином њиховог разрјешења, то је један аналитичко-синтетички стваралачки рад који одражава не само висок степен познавања материје из области казног права, већ и изванредан педагошки приступ. Користећи богату емпиријску грађу, Јовашевић је и теоријским приступом и коришћеним методом анализе, цјелокупну грађу уздигао на ниво валидне научне грађе, која може да послужи као полазиште за даља истраживања и промишљања. Методичношћу приступа, комплексношћу обухвата, прецизношћу интерпретације и богатством увида, уџбеник иде у ред важних, незаобилазних књига из правне литературе.

Ове одлике, уз постојање бројних оригиналних гледишта аутора у теоријском и практичном разрјешавању појединих питања, чине овај рад не само занимљивим и корисним, већ и подобним за образовање студената. Истовремено, домаћа казненоправна литература добила је још једно вриједно дјело.